

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут

Навчально науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного

виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АРТ-РЕАБІЛІТАЦІЯ

В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

«Теорія і методика мистецької освіти та арт-реабілітаційні практики»

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

спеціалізації №14.13 (Мистецтво :Музичне мистецтво)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр освіти

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “26” квітня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Арт-реабілітація в підготовців вчителя музичного мистецтва
Викладач (і)	Новосядла І. С. , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування. Найджел Осборн , професор музики та гуманітарних наук Единбурзького університету (Великобританія)
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	Новосядла І. С. iryna.novosiadla@pnu.edu.ua Nigel Osborne nosborne@exseed.ed.ac.uk
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	2

2. Анотація до навчальної дисципліни

В освітньому просторі України в сучасних умовах актуалізується потреба підготовки фахівців, що володіють знаннями та навичками використання арт-реабілітаційних інструментів музичнотерапевтичних цілях. Пропонований курс «**Арт-реабілітація в підготовців вчителя музичного мистецтва**» є складовою процесу музично-педагогічної освіти **бакалаврів** і передбачає впровадження міжнародного досвіду застосування музичнотерапевтичних практик для психоемоційного відновлення, корекційною та реабілітаційною метою. Курс проходить за участю гостьового професора Найджела Осборна - відомого британського композитора, викладача, педагога і експерта у галузі музикотерапії, а також запрошених фахівців (психологів, арттерапевтів). Лекції читаються англійською мовою з перекладачем та українською.

Тематичний лекційний курс націлений на формування в майбутніх фахівців базових знань і навичок в області музикотерапії, а також на набуття арт-реабілітаційних технік, що сприяють відновленню ментального здоров'я дітей, корекції їх поведінкових вад, допомагають в психологічній підтримці дітей з особливими потребами та їх соціальній адаптації. Практичні заняття знайомлять з авторською методикою професора Н. Осборна, яка полягає у використанні музики для підтримки дітей з інклюзією і проводяться з учнями ліцеїв, початкових мистецьких навчальних закладів та інших закладів позашкільної освіти.

Завдання навчальної дисципліни полягають у: 1) професійній підготовці та вихованні фахівців – музикантів-піаністів для практичної діяльності вчителя музичного мистецтва в системі загальної та спеціалізованої шкільної музичної освіти; 2) підготовці педагогів-музикантів для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; 3) оволодінні методиками і видами навчання, які найкраще сприяють психоемоційному відновленню.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета – ознайомити здобувачів із напрямками сучасної арттерапевтичної практики (європейської та вітчизняної) щодо оволодіння методами профілактики емоційно-стресових впливів і нормалізації душевного стану за допомогою різних видів мистецтва; ознайомити здобувачів з арт-реабілітацією як технологією і методом, як засобом професійної діяльності вчителя музичного мистецтва.

Цілі: ознайомлення з основними музичнотерапевтичними формами і методами роботи музичного педагога; зі змістом основних видів і напрямів музикотерапії та арт-реабілітації; дати уявлення про практичне застосування музикотерапії.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Дисципліна сприяє формуванню у студентів наступних **компетентностей**:

- **загальні:**
- володіння понятійно-категоріальним апаратом навчальної дисципліни;
- застосування набутих теоретичних знань на практиці;
- орієнтація щодо міжнародного арттерапевтичного простору та унікального місця в ньому України;
- здатність формувати нові арттерапевтичні проекти в Україні;
- **фахові:**
- знання проблематики сучасної практичної арт-реабілітації (у всесвітньому контексті);
- практична здатність використання ефективних методик із визначеною арт-реабілітаційною метою;
- здатність здійснювати пошукову (дослідницьку) роботу з виявлення оптимальних механізмів корегування психотравматичних ситуацій;
- вміння здійснювати корекційний та психовідновлюючий вплив на аудиторію через різні форми арт-реабілітації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90
Лекції	20
Практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	IV	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб
Тема 1. Роль мистецтва і його функції в життєдіяльності людини	2		5
Тема 2. Музика і терапія як базові поняття єдиного цілого. Мета і завдання музикотерапії.	2		5
Тема 3. Історія музикотерапії	2		5
Тема 4. Основні наукові концепції арттерапії. Шведська, німецька, американська музикотерапевтичні школи	4		5
Тема 5. Специфіка музикотерапії Сходу	2		10
Тема 6. Значення музичних інструментів у музикотерапії та арт-реабілітації, їх різновиди	2	2	10
Тема 7. Особливості корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з ООП	4	2	10
Тема 8. Музично-рухові ігри та вправи в арт-реабілітації		4	5
Тема 9. Казкотерапія у арт-реабілітації	2	2	5

ЗАГ.: 20	10	60
----------	----	----

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за 100-бальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачами безпосередньо на заняттях усіх видів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).</p>
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідування занять: заняття проводяться очно</p> <p>Неформальна освіта: вебінари, воркшопи з арттерапії, музикотерапії</p>
--

8. Рекомендована література

1. Антонова-Турченко О. Музична психотерапія: посібник-хрестоматія / О. Антонова-Турченко, Л. Дробот. К.: ІЗМН, 1997. 260 с.
2. Бекетова Ю. В. Використання музики у навчанні дітей з аутизмом. Харків, 2005. 69 с.
3. Гельбак А. М. Музикотерапія як фактор психокорегування. *Простір арт-терапії* : [Зб. наук. праць] / УМО, 2017, ВГО «Арттерапевтична асоціація», 2017; [Редкол.: Лушин П. В., Чуприкова А. П. та ін.]. К. : Золоті ворота, 2017. Вип. 2 (22). С. 16-26.
4. Бондаренко Ю. А. Музикотерапія в системі корекційної допомоги дошкільникам зі зниженим зором. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія*. 2016. № 47. С. 154-159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2016_47_31
5. Гельбак А. М. Музикотерапія у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 50 с.
6. Квітка Н. Музикотерапія для дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільного типу. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2011. Вип. 2. С. 83-90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ooop_2011_2_11
7. Кузьмінська Л. Зміст і цілі музикотерапії в соціально-педагогічній роботі з дітьми-інвалідами. URL: <http://social-science.com.ua/article/711>
8. Малашевська І. А. Програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія» / І. А. Малашевська, С. К. Демидова. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 44 с.
9. Методичний посібник з музикотерапії для дітей дошкільного віку зі складним и порушенням и психофізичного розвитку / Укладач Н. Квітка. Київ, 2013. 82 с.
10. Музикотерапія в Україні :зб. статей / [пер. з нім. Г. Котовські, К. Поліщук]; [за заг. ред. Львова О., Вознесенської О.]. Львів: БОНА, 2018. 76 с.
11. Побережна Г. Педагогічний потенціал музикотерапії / Г. Побережна. № 2. 2008.С. 9-12.
12. Призванська Р.А., Шульженко Д.І. Музична терапія для дітей з аутизмом : [навч. посіб.]. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 75 с
13. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 57 с.
14. Сливка Л. В. Музикотерапія в освітньому процесі: історичне і теоретичне підґрунтя. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2015. Вип. 37. С. 164-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2015_37_54_19.
15. Чеботарьова О. В. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами / О. В. Чеботарьова – Київ, 2010. 30 с.
16. Шабутін С. Зцілення музикою / С. Шабутін, С. Хміль, І. Шабутін.Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 177 с.
17. Шанских Г. Музыка как засіб корекційної роботи. *Мистецтво в школі*. 2003. № 5. С. 8-15.

Викладач: Новосядла І.С., доцент кафедри методики музичного виховання та диригування